Nr. 15. Warszawa, dnia 26 Lutego 1919 r. Rok II.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedyńczego 1 mk. Z zaboru austrjackiego i z terenów b. okupacji austrjackiej można wpłacać za numer „Dziennika Urzędowego M. S. W.“ 1 kor. 75 h. „Dziennik Urzędowy“ przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Pałac Brühlowski, pl. Saski Nr. 9.

I.

170.

DEKRET

w przedmiocie opłat od podań oraz od świadectw urzędowych

Na wniosek Rady Ministrów postanawiam, co następuje:

I. PODANIA.

Przedmiot.

Art. 1.

Opłacie w myśl dekretu niniejszego podlegają podania, wnoszone do urzędów państwowych, mających siedzibę na ziemiach polskich dawnego zaboru rosyjskiego oraz załączniki do takich podań.

Art. 2.

Dekret niniejszy niema jednak zastosowania do podań, wnoszonych do sądów i urzędów wymiaru sprawiedliwości.

Art. 3.

Przepisy dekretu niniejszego, dotyczące podań, stosować należy — o ile nie postanowiono inaczej — również do załączników.

Art. 4.

Jeżeli w myśl przepisów, obowiązujących pewien urząd państwowy, wolno pewnego rodzaju wnioski lub oznajmienia składać ustnie i jeżeli urząd odnośny, aby stwierdzić tego rodzaju ustne oświadczenie, sporządził protokuł lub inne pismo, które następnie petent podpisał, natenczas ów protokuł lub pismo oraz jego załączniki podlegają opłacie takiej, jaka przypadałaby w razie wniesienia podania tej samej treści.

Art. 5.

Jeżeli dwie lub więcej osób wniosło podanie we własnem imieniu albo jeżeli osoba, która wniosła podanie, uczyniła to w imieniu dwu lub więcej osób w charakterze ich prawnego zastępcy lub pełnomocnika, natenczas opłata przypada z reguły tyle razy, ile osób wniosło podanie w imieniu własnem lub ile jest osób, w których imieniu wniósł podanie prawny zastępca lub pełnomocnik. Opłata jednokrotna przypada tylko o tyle, o ile odnośne osoby zgłosiły żądanie, w podaniu zawarte, jako współwłaściciele co do majątku wspólnego

lub o ile żądanie opiera się na jednym i tym samym tytule prawnym. Załączniki do podań, określonych w artykule niniejszym, podlegają zawsze opłacie jednokrotnej.

Uwolnienia przedmiotowe.

Art. 6.

Opłacie w myśl dekretu niniejszego nie podlegają podania następujące:

1) zawierające wnioski w sprawach publicznych;
2) zawierające wiadomości, udzielone w myśl obowiązującego przepisu albo na żądanie władzy, wystosowane w sprawie publicznej;
3) podania do władz oświatowych oraz do zakładów naukowych i szkolnych — z wyjątkiem podań w sprawach gospodarczych tych władz i zakładów;
4) dotyczące wyborów do Sejmu lub do ciał reprezentacyjnych samorządowych;
5) podania w sprawie służby wojskowej;
6) podania osób, które pozostają lub pozostawały na służbie państwa lub związków samorządnych oraz członków rodzin tych osób w sprawach, dotyczących stosunku służbowego;
7) o posady w urzędach państwowych;
8) wnoszone do urzędów państwowych, sprawujących zarząd majątkiem państwowym lub prywatnym, o ile dotyczą bezpośrednio eksploatacji tego majątku;
9) podania osób, korzystających z usług kolei żelaznej, poczty, telegrafu, telefonu lub innych urządzeń użyteczności publicznej, dotyczące tego stosunku do wspomnianych przedsiębiorstw, jeżeli te przedsiębiorstwa są własnością państwa lub pozostają pod zarządem państwowym;
10) zawierające dane celem dokonania wymiaru lub poboru danin publicznych;
11) zawierające dane co do rodzaju lub wysokości danin publicznych lub innych kwot, wnoszonych do kas państwowych, w szczególności też deklaracje płatnicze;
12) podania o zwrot niezależnie pobranych danin publicznych, jeżeli je uiszczono bez nakazu płatniczego władzy, powołanej do wymiaru odnośnej daniny, lub w kwocie wyższej, niż ustalona w nakazie płatniczym albo w decyzji, wydanej wskutek odwołania się;
13) odwołania, określone w art. 28 dekretu niniejszego;
14) podania w sprawach przymusowego wywłaszczenia na użytek publiczny, wnoszone przez osoby, których majątek ulega wywłaszczeniu;
15) dotyczące ubezpieczeń przymusowych;
16) o udzielenie patentów na wynalazki, o ochronę wzorów rysunkowych i modeli oraz o ochronę znaków towarowych;
17) dotyczące spraw, należących do zakresu działania Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej oraz urzędów podwładnych mu;
18) dotyczące spraw, należących do zakresu działania instruktora stowarzyszeń przemysłowo-rzemieślniczych;
19) wnoszone do urzędów, którym powierzona jest legalizacja statutów stowarzyszeń spółdzielczych oraz związków tychże i nadzór nad niemi, a dotyczące spraw powyższych;
20) wnoszone do Urzędów Ziemskich w postępowaniu, unormowanem dekretem Rady Regencyjnej z dn. 11 października 1918 r., Dziennika Praw poz. 22;
21) dotyczące ujawnienia czynów, zagrożonych karą w kodeksie karnym albo w przepisach administracyjnych lub skarbowych;
22) o wydanie tymczasowego dowodu osobistego (rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 30 listopada 1918 r., Monitor Polski № 223);
23) o wydanie świadectw urzędowych, wymienionych w art. 34 dekretu niniejszego pod LL. 5—7;
24) podania osób, którym sąd przyznał prawo ubogich, wnoszone do władz administracyjnych, a pozostające w związku ze sprawą, co do której uzyskano prawo ubogich;
25) podania osób, dotkniętych klęską żywiołową, o zapomogi lub ulgi przy stosowaniu obowiązujących przepisów;
26) podania, dotyczące spraw, należących do zakresu działania „państwowego urzędu do spraw powrotu jeńców, uchodźców i robotników“ oraz urzędów podwładnych mu.

Art. 7.

Podanie, od którego opłatę uiszczono, zwrócone petentowi bez rozpatrzenia z powodu wniesienia do urzędu niewłaściwego, nie podlega opłacie ponownej, jeżeli petent złożył je następnie w urzędzie właściwym.

Uwolnienia osobiste.

Art. 8.

Osobiste uwolnienie od opłat, unormowanych w części I dekretu niniejszego, przysługuje:

1) państwu polskiemu;
2) związkom samorządnym, mającym siedzibę w Polsce;
3) kościołom i gminom wyznaniowym, przez państwo polskie uznanym;
4) fundacjom, zakładom i zrzeszeniom, prawnie istniejącym, jeżeli siedziba tych instytucji znajduje się w Polsce, a za cel mają wyłącznie działalność dobroczynną albo naukową, oświatową, kulturalną lub religijną; uwolnienie to dotyczy również podań o legalizację.

Art. 9.

Fundacjom, zakładom i zrzeszeniom, które mają na celu działalność, określoną w art. 8, jeżeli ich siedziby znajdują się zagranicą, może być przyznane uwolnienie osobiste w drodze decyzji Ministra Skarbu.

Art. 10.

Jeżeli jedno i to samo podanie wniosły dwie lub więcej osób, przyczem niektórym tylko przysługuje osobiste uwolnienie, natenczas osoby nieuwolnione obowiązane są solidarnie do uiszczenia całej opłaty.

Wysokość opłaty.

Art. 11.

Opłata wynosi — o ile dekret niniejszy nie stanowi inaczej — 4 marki polskie od pierwszego arkusza i 2 marki polskie od każdego następnego arkusza.

Art. 12.

Jeżeli podanie wniesiono w dwu lub więcej egzemplarzach, natenczas należy uiścić 4 marki polskie od pierwszego arkusza jednego z tych egzemplarzy i po 2 marki polskie od każdego następnego arkusza wspomnianego egzemplarza i od każdego arkusza innych egzemplarzy.

Art. 13.

Jeżeli prócz egzemplarzy oryginalnych wniesiono jeden lub więcej odpisów podania, natenczas stosuje się art. 12, jak gdyby odpisy były egzemplarzami oryginalnemi.

Art. 14.

Jeżeli podanie dotyczy zezwolenia na prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego albo na urządzenie lub zmianę instalacji, potrzebnej do wykonywania takiego przedsiębiorstwa, a załatwienie podania wymaga oględzin na miejscu, natenczas zamiast opłaty w kwocie 4 marek polskich, ustanowionej w art. 11 i 12, uiścić należy opłatę w kwocie 10 marek polskich. Obowiązujące przepisy, w myśl których mają być w takich razach władzy państwowej zwrócone koszty oględzin, pozostają bez zmiany.

Art. 15.

Jeżeli podanie dotyczy zatwierdzenia statutu spółki akcyjnej lub zmiany takiego statutu, natenczas zamiast opłaty po 2 marki polskie, ustanowionej w art. 11—13, uiścić należy opłatę po 4 marki polskie.

Art. 16.

Od każdego załącznika do podania, podlegającego opłacie w wysokości, oznaczonej w art. 11—14, przypada opłata w kwocie 1 marki polskiej za każdy arkusz. Od każdego zaś załącznika do podania, określonego w art. 15, przypada opłata w kwocie 4 marek polskich za każdy arkusz.

Art. 17.

Opłaty, określone w art. 16, należy uiścić bez względu na to, czy załącznik jest dokumentem oryginalnym, czy odpisem oraz czy od pisma, stanowiącego załącznik, uiszczono już poprzednio jakąkolwiek opłatę skarbową.

Art. 18.

Ilość arkuszy oblicza się osobno co do każdego egzemplarza podania (art. 12), co do każdego odpisu (art. 13) i co do każdego załącznika (art. 16). Niecały arkusz liczy się za cały. Minister Skarbu ustali rozmiar papieru, który uważać należy za jeden arkusz.

Art. 19.

W razie wniesienia podania, w którem petent żąda zmiany decyzji w przedmiocie daniny publicznej, suma opłat, przypadających w myśl art. 11—18, nie może wynosić więcej niż czwartą część sumy spornej. Dotyczy to także odwołań od decyzji wydanych wskutek podań, określonych w art. 6 pod L. 12.

Jeżeli wspomniana czwarta część nie jest podzielna przez 10 fenigów, ustala się opłatę w tej kwocie bezpośrednio wyższej, która jest w ten sposób podzielna.

Art. 20.

Jeżeli petent ma mieszkanie lub siedzibę na obszarze byłej okupacji austrjacko-węgierskiej lub jeżeli petent, mający mieszkanie lub siedzibę poza obszarem dawnego zaboru rosyjskiego, wniósł podanie do urzędu, znajdującego się na obszarze byłej okupacji austrjacko-węgierskiej, natenczas

zamiast marek polskich	uiścić należy koron	halerzy
10	17	50
4	7	—
2	3	50
1	1	70

W przypadkach, określonych w art. 19, opłatę ustala się w kwocie podzielnej przez 10 halerzy.

Uiszczenie opłaty.

Art. 21.

Sposób uiszczenia opłaty określi Minister Skarbu.

Art. 22.

Jeżeli osoba, która wniosła podanie, żąda pokwitowania z przyjęcia podania, to pokwitowanie takie, obejmujące: imię i nazwisko lub firmę petenta, krótką treść podania, łączną ilość arkuszy co do podania (art. 11—13), łączną ilość arkuszy co do załączników oraz kwotę, uiszczoną tytułem opłat w myśl dekretu niniejszego, będzie wydane w razie uiszczenia opłaty w kwocie 60 fenigów.

W przypadkach, określonych w art. 20 pokwitowanie takie podlega opłacie w kwocie 1 kor.

Art. 23.

Jeżeli podanie nie podlega opłacie, natenczas również pokwitowanie, o którem mowa w art. 22, wolne jest od opłaty.

Postępowanie w razie nieuiszczenia opłaty.

Art. 24.

Jeżeli podanie, podlegające opłacie, wniesiono bez uiszczenia opłaty lub jeżeli uiszczono ją niedostatecznie, natenczas podanie pozostawia się bez biegu aż do zupełnego uiszczenia opłaty. Urząd, do którego takie podanie wpłynęło, zawiadamia petenta lub jednego z petentów o pozostawieniu podania bez biegu i wyznacza termin, w ciągu którego opłata winna być uiszczona. Po bezskutecznym upływie tego terminu — zwraca podanie. Jeżeli wniesienie odnośnego podania stanowi czynność, dla której ustanowiony jest termin prekluzyjny, natenczas termin ten uważać się będzie za zachowany tylko w razie uiszczenia opłaty w czasie, oznaczonym w zawiadomieniu.

Art. 25.

Jeżeli w razie nieuiszczenia lub niedostatecznego uiszczenia opłaty od podania — poza przypadkami, wymienionemi w art. 6 pod L. 24, — petent załączył świadectwo ubóstwa, natenczas urząd, do którego podanie wpłynęło, załatwi je, jeżeli uzna złożone świadectwo za dostateczne. W przeciwnym razie wystosuje uwiadomienie w myśl art. 24. Załatwienie mimo nieuiszczenia lub niedostatecznego uiszczenia opłaty urząd winien umotywować.

Art. 26.

Przeciw zarządzeniom, określonym w art. 24 i 25, jeżeli opłaty nie uiszczono, nie przysługuje środek prawny.

Art. 27.

Jeżeli urząd, do którego wniesiono podanie, uchybił postanowieniom artykułów 24 i 25, natenczas urzędnik, który ponosi winę, obowiązanym jest — niezależnie od odpowiedzialności dyscyplinarnej — do uiszczenia opłaty. Dokładne przepisy w tym względzie wydane zostaną w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

Środki prawne.

Art. 28.

Jeżeli strona uczyniła zadość wezwaniu, określonemu w art. 24, może w ciągu miesiąca od dnia uiszczenia opłaty wnieść odwołanie do urzędu, od którego pochodzi wezwanie. Urząd ten przedkłada odwołania, wniesione w właściwym terminie, do ostatecznej decyzji Ministerstwu Skarbu.

Art. 29.

Przepisy o odwołaniu się urzędnika, w razie nałożenia nań obowiązku uiszczenia opłaty w myśl art. 27, wyda Rada Ministrów.

II. ŚWIADECTWA URZĘDOWE.

Art. 30.

Zaświadczenia, wydawane stronom w ich sprawach prywatnych przez urzędy państwowe, mające siedzibę na ziemiach polskich dawnego zaboru rosyjskiego z wyjątkiem tych, które wydają sądy i urzędy wymiaru sprawiedliwości, podlegają opłacie, która — o ile dekret niniejszy nie stanowi inaczej — wynosi 4 marki polskie.

Art. 31.

Opłacie w kwocie 3 marek polskich podlega poświadczenie własnoręczności podpisu.

Art. 32.

Opłacie w kwocie 4 marek polskich za każdy arkusz podlegają odpisy, zaopatrzone w poświadczenie zgodności z oryginałem.

Art. 33.

Jeżeli urząd, wydający świadectwo (art. 30—32), ma siedzibę na obszarze byłej okupacji austrjacko-węgierskiej, natenczas zamiast marek polskich 4 uiścić należy 7 koron, zamiast marek polskich 3 uiścić należy 5 kor. 20 hal.

Przepis ten stosuje się do odpisów (art. 32) również wówczas, jeżeli wydaje się je wskutek podania osoby, mającej mieszkanie lub siedzibę na obszarze byłej okupacji austrjacko-węgierskiej.

Art. 34.

Nie podlegają opłacie świadectwa:
1) wydane wskutek podania (art. 1—10 dekretu niniejszego);
2) wydane celem dołączenia do podań, wymienionych w art. 6;
3) wydane osobom, wymienionym w art. 8 i 9;
4) szkolne;
5) nieskazitelności obywatelskiej;
6) szczepienia ospy;
7) ubóstwa.

Postanowienie, zawarte w artykule niniejszym pod L. 1, nie dotyczy odpisów.

Art. 35.

Jeżeli świadectwo, określone w art. 34 pod L. 2 lub 3, ma być użyte nie według przeznaczenia pierwotnego, natenczas należy przed tem użyciem uiścić opłatę stosownie do art. 30—33.

Art. 36.

W przypadkach, określonych w art. 34 pod LL. 1—3, ma urząd, wydający świadectwo, uwidocznić na niem powód uwolnienia do opłaty.

Art. 37.

Co do uiszczenia opłaty od świadectw urzędowych postępowania w razie nieuiszczenia i środków prawnych — stosuje się analogicznie art. 21 oraz 24—29.

III. PRZEPISY PRZECHODNIE.

Art. 38.

Dekret niniejszy stosuje się do podań, wniesionych od czasu ogłoszenia go w Dzienniku Praw, oraz do świadectw, wydanych od tegoż czasu.

Art. 39.

Z chwilą wejścia w życie dekretu niniejszego przestają obowiązywać na ziemiach polskich dawnego zaboru rosyjskiego wszystkie przepisy dotychczasowe, dotyczące przedmiotów, unormowanych w tym dekrecie. Nadto przestają obowiązywać przepisy dotychczasowe, dotyczące opłat za odpowiedzi na podania, wnoszone do urzędów państwowych.

Art. 40.

Wykonanie dekretu niniejszego poruczam Ministrowi Skarbu, który, o ile wykonanie dotyczy zakresu innych ministerstw, ma się porozumieć z ministrami właściwymi.

Dan w Warszawie, dnia 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Skarbu:

(—) *Dr. Englich.*

„Dz. pr.” z d. 8/II 1919 r. Nr. 14, poz. 145.

171.

DEKRET

o przejściu kolei, zbudowanych przez b. władze okupacyjne, pod Zarząd Ministerstwa Komunikacji.

Art. 1.

Wszystkie koleje, zarówno szeroko, jak wązkotorowe, zbudowane przez b. władze okupacyjne, przechodzą pod zarząd Ministerstwa Komunikacji.

Art. 2.

Przepisy o eksploatacji i zaspokojeniu pretensji osób trzecich wyda Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Sarbu, oraz Przemysłu i Handlu.

Dan w Warszawie, dnia 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów:

(—) I. J. Paderewski.

Kierownik Ministerstwa Komunikacji:

(—) Eberhardt.

„Dz. pr." z d. 8/II 1919 r. Nr. 14, poz. 155.

172.

DEKRET,

upoważniający Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych do podjęcia parcelacji majątków b. ros. Banku Włościańskiego i do wydzierżawienia dóbr państwowych małorolnym i bezrolnym.

Polecam Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych stosownie do jego wniosku i uchwały Rady Ministrów —

1) niezwłoczne zorganizowanie i podjęcie parcelacji majątków b. rosyjskiego Banku Włościańskiego;

2) niezwłoczne powołanie do życia, w celu popierania parcelacji, kolonizacji wewnętrznej oraz meljoracji, Polskiego Państwowego Banku Rolnego na podstawie wydanego w osobnym dekrecie statutu;

3) wydzierżawienie dóbr skarbowych i donacyjnych, które Minister na ten cel przeznaczy, — bezrolnym i małorolnym w drobnych parcelach, zapewniających rodzinie rolnika dostateczne utrzymanie, a to na podstawie specjalnych, mających być wydanymi przepisów.

Dan w Warszawie, dn. 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów:

(—) I. J. Paderewski.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

(—) Janicki.

„Dz. pr." z d. 8/II 1919 r. Nr. 14, poz. 156.

173.

DEKRET

o nadzorze nad wyrobem i sprzedażą artykułów zastępczych—surogatów produktów spożywczych i przedmiotów użytku publicznego.

Art. 1.

Wyrób i sprzedaż artykułów zastępczych — surogatów produktów spożywczych, paszy, przedmiotów użytku codziennego — nie może się się odbywać bez specjalnego pozwolenia Ministerstwa Zdrowia Publicznego.

Art. 2.

W podaniu o pozwolenie należy wymienić:

1) imię i nazwisko, firmę, zajęcie i adres petenta;
2) nazwę artykułu zastępczego i zastępowanego;
3) adres wytwórni, gdzie artykuł będzie wyrabiany;
4) sposób przyrządzenia i szczegółowy skład artykułu zastępczego;
5) opakowanie, w jakiem artykuł zastępczy będzie dawany, i cenę sprzedażną w handlu detalicznym;

oraz załączyć:

6) próbę artykułu zastępczego;
7) 10 egzemplarzy wzorów etykiet i opakowań, w jakich artykuł zastępczy będzie sprzedawany w handlu detalicznym i hurtowym;
8) wzory ogłoszeń i reklam projektowanych do dru-

ku, wywieszania w sklepach, rozdawania lub rozsyłania;

9) 50 marek na koszta badania.

Art. 3.

Lokal, w którym artykuły zastępcze będą wyrabiane, winien być uprzednio zbadany i zakwalifikowany do danego celu przez komisję sanitarno-budowlaną lub inną, do tego celu powołaną.

Art. 4.

Wydanie pozwolenia lub odmowa zależeć będzie od wyniku badań, dokonanych w państwowym zakładzie nadawczym, i od uznania Ministerstwa Zdrowia Publicznego.

Wydane pozwolenie może być w każdej chwili cofnięte w razie zmiany składu artykułu zastępczego, opakowania, ceny sprzedażnej, wzoru ogłoszeń lub reklam.

Art. 5.

Wydane pozwolenie nie może być ustępowane innej osobie bez uprzedniego wyjednania zgody Ministerstwa Zdrowia Publicznego, w przeciwnym razie pozwolenie może być cofnięte.

Art. 6.

Wytwórca produktu zastępczego obowiązany będzie niezwłocznie zawiadomić Ministerstwo o zmianie adresu i miejsca wytwórni.

Art. 7.

Każdy artykuł zastępczy winien mieć na widocznem miejscu zewnętrznego opakowania wyraźny napis:

„Artykuł zastępczy—surogat (jakiego produktu)“ wraz z dopiskiem:

„Wyrób i sprzedaż dozwolona (№ i data pozwolenia Ministerstwa Zdrowia Publicznego)“.

Art. 8.

Wszelkie wydane poprzednio pozwolenia tracą swą moc w ciągu 3-ch miesięcy od daty ogłoszenia przepisów niniejszych.

Art. 9.

Winny przekroczenia przepisów niniejszych podlega karom, przewidzianym w obowiązującym Kodeksie Karnym.

Art. 10.

Wszelkie dotąd obowiązujące przepisy, rozporządzenia oraz instrukcje, dotyczące wyrobu i handlu artykułów zastępczych — surogatów produktów spożywczych i przedmiotów użytku codziennego, sprzeczne z niniejszymi przepisami, zostają uchylone.

Art. 11.

Wykonanie dekretu niniejszego polecam Ministrowi Zdrowia Publicznego.

Dan w Warszawie, dn. 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Zdrowia Publicznego:

(—) *Janiszewski.*

„Dz. pr.“ z d. 8/II 1919 r. Nr. 14, poz. 161.

174.

DEKRET
w przedmiocie dyzlokacji sądów.

Art. 1.

Sądy pokoju, sądy okręgowe i sądy apelacyjne zachowują dotychczasowe swoje siedziby i okręgi.

Art. 2.

Siedzibą Sądu Najwyższego jest Warszawa.

Art. 3.

Tworzenie nowych, oraz zmiany siedzib i okręgów istniejących sądów apelacyjnych i okręgowych uchwala Rada Ministrów na wniosek Ministra Sprawiedliwości.

Odnośnie do sądów pokoju zarządzenia w tym przedmiocie wydaje Minister Sprawiedliwości.

Art. 4.

Postanowienia Rady Ministrów, względnie Ministra Sprawiedliwości, dotyczące dyzlokacji sądów, będą ogłaszane w gazecie rządowej i w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Sprawiedliwości.

Art. 5.

Przepisy tymczasowe o dyzlokacji sądów z dnia 18 lipca 1917 r. (Dziennik Urzędowy Departamentu Sprawiedliwości Nr. 1, poz. 2) niniejszem zostają uchylone.

Dan w Warszawie, dnia 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów

(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Sprawiedliwości:

(—) *Supiński.*

„Dz. pr.“ z d. 8/II 1919 r. Nr. 14, poz. 170.

175.

DEKRET

w przedmiocie przepisów tymczasowych dla ubezpieczeń wzajemnych budowli od ognia w b. Królestwie Polskiem.

Na wniosek Rady Ministrów postanawiam, co następuje:

Art. 1.

Do czasu uchwalenia przez Sejm nowej ustawy, Ubezpieczenia wzajemne od ognia w b. Królestwie Polskiem obowiązane są stosować ustawę z dn. 10 czerwca 1900 r. ze zmianami, w następnych artykułach wskazanemi.

Art. 2.

Oszacowanie wszystkich budowli, otaryfowanych na podstawie taryfy, obowiązującej Ubezpieczenia wzajemne budowli od ognia w b. Królestwie Polskiem dla budowli zwykłych według kategorji B tablic A, B i C, oraz kategorji A tychże tablic w tych miejscowościach, w których budowle skupione taryfowane są według kategorji B, zostaje podniesione o 100%.

Art. 3.

Dotychczasowe oszacowania wszelkich innych budowli mogą być podniesione do 100%, według uznania zarządu ubezpieczeń wzajemnych, na wniosek ubezpieczonych.

Art. 4.

Ulegająca przymusowi ubezpieczeniowemu suma oszacowania rubli 5.000 dla nieruchomości, wymienionych w art. 2 i 3 niniejszego dekretu zostaje podniesiona do sumy rubli 10.000.

Art. 5.

Dla nadzoru nad działalnością instytucji oraz dla rozstrzygania spraw, przekraczających podług ustawy kompetencje zarządu i nie zastrzeżonych do decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych — tworzy się rada nadzorcza ubezpieczeń wzajemnych.

Art. 6.

Rada nadzorcza składa się z 10 członków, a mianowicie: z 2 delegatów związku kółek rolniczych, 2 delegatów centralnego towarzystwa rolniczego, 2 delegatów związku miast, 1 delegata towarzystwa przemysłowców, 1 delegata rady zjazdów górniczych, prezesa zarządu wzajemnych ubezpieczeń lub jego zastępcy i jednego członka, kooptowanego przez radę nadzorczą.

Art. 7.

Członkami rady nadzorczej nie mogą być osoby, które pełnią jakiekolwiek funkcje w prywatnych towarzystwach ubezpieczeniowych lub też są w tych towarzystwach finansowo zainteresowane. Delegaci z ramienia związku miast winni być przedstawicielami miast prowincjonalnych. Prezes zarządu ubezpieczeń wzajemnych nie uczestniczy w posiedzeniach rady, gdy są rozpatrywane sprawy, przewidziane w punktach b, c i g art 9 niniejszego dekretu.

Art. 8.

Rada nadzorcza wybiera z pośród siebie prezesa i wiceprezesa.

Art. 9.

Do kompetencji rady nadzorczej należy:

a) projektowanie budżetu do zatwierdzenia przez Ministra Spraw Wewnętrznych;
b) kontrola bezpośrednia nad biegiem czynności i stanem funduszów instytucji oraz sprawdzanie rachunków, sprawozdań i bilansów miesięcznych i rocznych;
c) składanie Ministrowi Spraw Wewnętrznych wniosków o ujawnionych przy rewizji uchybieniach i odchyleniach od zatwierdzonego budżetu;
d) zatwierdzanie wszelkich instrukcji i regulaminów w granicach ustawy;
e) składanie Ministrowi Spraw Wewnętrznych wniosków w sprawie zmiany ustawy, taryfy lub sposobu pobierania składki i przechowywania funduszów;
f) zatwierdzanie zwrotu opłat uiszczonych, o ile zwrot przenosi sumę 1.000 mk.;
g) rozpatrywanie zażaleń i skarg na zarząd;
h) zatwierdzanie wydatków na środki przeciwpożarne, budownictwo ogniotrwałe i zasiłki dla straży ogniowych, o ile nie przekraczają one sumy mk. 30.000 — w każdym poszczególnym wypadku, oraz przedstawianie wniosków w tych sprawach do decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych, gdy chodzi o sumy powyżej 30.000 mk.;
i) rozpoznawanie i zatwierdzanie wniosków Zarządu w sprawie zawierania umów reasekuracyjnych;
j) decydowanie w sprawach, dotyczących wątpliwych odszkodowań pogorzelowych;
k) opinjowanie o przeznaczeniu pozostałych z roku operacyjnego nadwyżek i składanie wniosków w tych sprawach Ministrowi Spraw Wewnętrznych;

Art. 10.

Zażalenia i skargi na decyzje Zarządu winne być składane do Rady Nadzorczej w ciągu dwóch miesięcy od daty zawiadomienia o zapadłej decyzji; decyzje Rady Nadzorczej mogą być w ciągu trzech miesięcy od daty zawiadomienia zaskarżone do Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 11.

Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak, jak raz na miesiąc; w posiedzeniach bierze udział delegat Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z prawem stawiania wniosków. Dla prawomocności zebrania wymagana jest obecność 5 członków Rady. Uchwały zapadają zwykłą większością

głosów. W razie równego podziału, decyduje głos przewodniczącego.

Art. 12.

Prezes Rady Nadzorczej, Wiceprezes lub członek delegowany mają prawo uczestniczyć w posiedzeniach Zarządu.

Art. 13.

Członkowie Rady Nadzorczej za pełnienie czynności poza Warszawą mają prawo do djet i zwrotu kosztów podróży na zasadach, ustalonych w etacie dla Prezesa Zarządu. Za udział w posiedzeniach w Warszawie, Członkowie Rady otrzymują żetony, określone w etacie Zarządu.

Art. 14.

Nagany i napomnienia funkcjonarjuszom instytucji udziela Rada Nadzorcza, za pośrednictwem Prezesa Zarządu. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udziela nagany i napomnienia za pośrednictwem Rady Nadzorczej.

Art. 15.

Prezesa Zarządu Wzajemnych Ubezpieczeń oraz jego zastępcę mianuje Najwyższa Władza Państwowa na przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych; Ministrowi Spraw Wewnętrznych kandydatów na stanowiska Prezesa Zarządu i jego zastępcy przedstawia Rada Nadzorcza Naczelników Wydziałów, Inspektorów oraz taksatorów mianuje Minister Spraw Wewnętrznych na przedstawienie Prezesa Zarządu; do przedstawienia winna być dołączona opinja Rady Nadzorczej; obsadzanie wszystkich innych urzędów w Ubezpieczeniach Wzajemnych należy do Prezesa Zarządu.

Art. 16.

W związku z przepisami powyższymi ulegają zmianie następujące artykuły ustawy z dnia 10 czerwca 1900 r.:

a) w art.art. 2, 5, 28, 40 i w uwadze do art. 46 suma wartości ubezpieczanych budowli podniesiona zostaje z 5.000 rb. do 10.000 rb.;

b) w artykule 3 punkt 2 zamiast słowa „rosyjskich“ należy zamienić słowo „polskich“, ustęp zaś: „stosownie do wskazówek Ministra Spraw Wewnętrznych“ zostaje uchylony;

c) artykuł 14 otrzymuje brzmienie następujące:

„Z funduszów ubezpieczeniowych wypłaca się według uznania Rady Nadzorczej Ubezpieczeń wzajemnych wynagrodzenie: a) za dostarczenie sikawek na miejsce pożaru, zależnie od tego, jak prędko i z jakiej odległości przybyła sikawka, tudzież w jakim stopniu przyczyniła się do ugaszenia pożaru, b) za uszkodzenie sikawek, spowodowane gaszeniem ognia podług oszacowania tego uszkodzenia, c) za szczególne odznaczenie się przy gaszeniu pożaru, d) za specjalne współdziałanie przy schwytaniu lub wykryciu podpalaczów, jeżeli wina tych ostatnich stwierdzoną będzie wyrokiem prawomocnym. Wzmiankowane wynagrodzenie (ustęp d) może być wydane osobom prywatnym, jak również policji powiatowej i wiejskiej, która prowadziła dochodzenie pierwotne o pożarze po porozumieniu się z zwierzchnością organów policji“;

d) artykuł 16 otrzymuje brzmienie następujące: „Kierownictwo sprawami Ubezpieczeń Wzajemnych należy pod kontrolą Ministra Spraw Wewnętrznych do Rady Nadzorczej i Zarządu“;

e) w art. 21 uwaga 1-a, ustęp ostatni: „pod warunkiem przesyłania rachunków powyższych po ich uregulowaniu do sprawdzenia właściwej izbie kontroli“ — uchyla się;

f) art. 23 uchyla się;

g) art. 24 w ustępie 2-im zostają uchylone ustępy: „w porozumieniu z miejscowym gubernatorem“ oraz „aby ogólna kwota wydawanych zapomóg nie przenosiła 75.000 rb. rocznie“;

h) art. 26 uchyla się;

i) do art. 58 zostaje dodana uwaga treści następującej: „Artykuł powyższy nie rozciąga się na nieruchomości zniszczone lub uszkodzone podczas wypadków wojennych, skutkiem czego właściciele takich nieruchomości mogą za pośrednictwem właściwych taksatorów wyjednywać u Zarządu umorzenie należnych od nich składek w całości lub częściowo, a to stosownie do instrukcji, jaką w tej mierze wyda Rada Nadzorcza“;

j) artykuł 71 otrzymuje brzmienie następujące: „Ubezpieczony, o ile nie zgadza się na zatwierdzony przez taksatora ubezpieczeń obrachunek wynagrodzenia, może zaskarżyć ten ostatni do Zarządu w ciągu dwóch tygodni od chwili zakomunikowania mu o nim; ubezpieczonemu w razie niezadowolenia z decyzji Zarządu służy prawo skargi w ciągu dwóch miesięcy od dnia zawiadomienia o decyzji do Rady Nadzorczej; decyzje Rady Nadzorczej mogą być zaskarżane w ciągu trzech miesięcy od zawiadomienia do Ministra Spraw Wewnętrznych, lub też po zapadnięciu decyzji Rady Nadzorczej może być wytoczona Zarządowi sprawa sądowa“;

k) w artykule 83 uchyla się ustęp od słów: „Ministerstwo Spraw Wewnętrznych“ do końca artykułu;

l) uchyla się uwaga do art. 84;

m) artykuł 88 otrzymuje następujące brzmienie: „Na wniosek taksatora ubezpieczeń, jako też na skutek reklamacji ubezpieczonych, Rada Nadzorcza umarza zaległości lub niedobory, które uzna za niemożliwe do ściągnięcia, tudzież należności nieprawidłowo wyznaczone do pobrania i zwraca niewłaściwie pobrane sumy do wysokości 1.000 mk.; w każdym poszczególnym wypadku umorzenie zaległości lub zwrot opłat powyżej 1.000 mk., następuje na mocy decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych“.

Art. 17.

Wykonanie niniejszego dekretu polecam Ministrowi Spraw Wewnętrznych, którego upoważniam jednocześ-

nie do wydawania opartych na ustawie i dekrecie instrukcji i przepisów wykonawczych.

Art. 18.

Dekret niniejszy uzyskuje moc obowiązującą odnośnie art. art. 1, 2, 3 i 4 od dnia 1-go stycznia 1919 r., odnośnie innych artykułów, od dnia ogłoszenia w Dzienniku Praw Państwa Polskiego.

Dan w Warszawie, dnia 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *S. Wojciechowski.*

„Dz. pr." z d. 8/II 1919 r. Nr. 14, poz. 190.

176.

DEKRET

w przedmiocie skarbowości powiatowych związków komunalnych.

Do czasu wydania przez Sejm ogólnej ustawy skarbowości związków komunalnych zarządza się, co następuje:

Art. 1.

Dla wypełnienia zadań, włożonych na samorząd powiatowy przez Tymczasową Ordynację Powiatową, powiatowe związki komunalne na obszarach b. zaboru rosyjskiego korzystają z następujących źródeł dochodowych:

a) majątek własny;
b) przedsiębiorstwa komunalne;
c) zapomogi ze strony państwa, oznaczone w specjalnych ustawach i rozporządzeniach;
d) opłaty zwyczajne i szczególne;
e) podatki komunalne powiatowe: dotacyjne, dodatkowe do państwowych lub gminnych i samodzielne;
f) monopole handlowe;
g) pożyczki, darowizny, zapisy, wpływy jednorazowe ze sprzedaży lub zamiany części majątku.

Źródła dochodowe, powyżej wymienione winny być stosowane w kolei ich wyliczenia.

Art. 2.

Majątek powiatowych związków komunalnych ma być w ten sposób administrowany, aby przynosił jak największy dochód.

Art. 3.

Przedsiębiorstwa komunalne o charakterze zarobkowym są prowadzone na zasadach prywatno-gospodarczych i podlegają wszelkim przepisom administracyjnym i skarbowym, obowiązującym także przedsiębiorstwa, należące do osób i instytucji prywatnych.

Art. 4.

Zapomogi na cele specjalne udzielane będą ze skarbu Państwa oraz z funduszu wyrównawczego. Oddzielne ustawy i rozporządzenia oznaczą, w jakiej mierze skarb Państwa przykładać się będzie do pokrywania wydatków związków samorządnych.

Zapomogi z funduszu wyrównawczego udzielane będą przez Ministra Spraw Wewnętrznych tylko finansowo słabym powiatowym związkom komunalnym.

Art. 5.

Powiatowe związki komunalne mogą na zasadzie specjalnych uchwalonych przez Sejmiki Powiatowe, a zatwierdzonych przez władzę nadzorczą statutów pobierać opłaty od osób, korzystających z usług biur komunalnych (opłaty administracyjne), jak również z urządzeń i zakładów komunalnych, utrzymywanych w interesie dobra publicznego.

Oprócz opłat ogólnych powiatowe związki komunalne mają prawo ustanawiania i pobierania opłat specjalnych na założenie i utrzymywanie urządzeń i zakładów dobra powszechnego od tych właścicieli nieruchomości, tudzież przemysłowców i handlujących, którzy z zaprowadzonych urządzeń i zakładów ciągną specjalne korzyści.

Art. 6.

Powiatowym związkom komunalnym przekazuje się następujące podatki państwowe:

1) podatek od psów,
2) podatek drogowy,
3) podatek transportowy.

Art. 7.

Pozatem powiatowe związki komunalne otrzymują prawo wprowadzania poniższych dodatków do podatków państwowych:

1) Dodatek do zasadniczego podatku gruntowego państwowego w wysokości 150%.

   Pobieranie tego dodatku jest obowiązkowe, przyczem 50% dodatku powiatowe związki komunalne przekazują na rzecz funduszu wyrównawczego, znajdującego się w dyspozycji Ministra Spraw Wewnętrznych. Fundusz wyrównawczy przeznaczony będzie na zapomogi dla finansowo słabych powiatowych związków komunalnych.

2) Dodatek do zasadniczego podatku państwowego podymnego do wysokości 100%;

3) Dodatek do państwowego podatku od nieruchomości miejskich do wysokości 50%;

   Uwaga. W tych powiatach b. zaboru rosyjskiego, w których pobór państwowego podatku od nieruchomości miejskich został od r. 1917 zawieszony, przyjmuje się aż do przywrócenia poboru tego podatku za podstawę do obliczenia dodatku komunalnego stawki państwowego podatku od nieruchomości miejskich, ustalone przez ustawę z dn. 6 czerwca 1910 r. (Zbiór Pr. Rosyjsk. t. V).

4) Dodatek do podatku od przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych:
   a) dla klasy I i II przedsiębiorstw handlowych do wysokości 75% podatku patentowego;
   b) dla pozostałych klas przedsiębiorstw handlowych do wysokości 150% podatku patentowego;
   c) dla pierwszych czterech klas przedsiębiorstw przemysłowych do wysokości 50% podatku patentowego;
   d) dla trzech ostatnich klas oraz dla wymienionych poniżej przedsiębiorstw przemysłowych do wysokości 100% podatku patentowego;

   Przedsiębiorstwami, które mogą być wyżej opodatkowane są: 1) tartaki, 2) fabryki paszy, 3) fabryki octu, 4) fabryki cykorji, 5) fabryki marmelad, 6) fabryki słodkich wódek, 7) dystylarnie i rektyfikacje, 8) gorzelnie, 9) drożdżownie, 10) młyny, 11) cukrownie.
5) Dodatek do państwowego podatku akcyzowego od przedsiębiorstw, zajmujących się produkcją napoi, do wysokości 100%;
6) Dodatek do państwowego podatku patentowego od wyszynku alkoholu do wysokości 500%;
7) Dodatek do państwowego podatku stemplowego od obrotu majątkami nieruchomymi z tem zastrzeżeniem, że całe obciążenie komunalne nie może przewyższać 1%, a przy sprzedaży potomkom ½% wartości, służącej za podstawę do obliczania stempla.

   Przy obrocie majątkami nieruchomymi ziemskimi powiatowy związek komunalny pobiera powyższy podatek stemplowy w całości na rzecz swoją. Przy obrocie majątkami nieruchomymi, położonymi w miastach niewydzielonych z powiatów, przysługuje gminom miejskim prawo do połowy podatku. Drugą połowę pobiera na rzecz swoją powiatowy związek komunalny. Dopóki gminy miejskie włączone do powiatu nie będą korzystały z prawa do połowy dodatku, może powiatowy związek komunalny pobierać podatek w całości;
8) Dodatek do państwowego podatku mieszkaniowego do wysokości 25%.

Art. 8.

Powiatowe związki komunalne otrzymają prawo wprowadzania na mocy specjalnych statutów powiatowych, zatwierdzonych przez władzę nadzorczą, samodzielnych podatków od koni i bydła, od przedmiotów zbytkowych i innych podatków bezpośrednich i pośrednich.

Art. 9.

Każda uchwała powiatowego związku komunalnego, dotycząca wprowadzenia lub zmiany opłat i podatków komunalnych, wymienionych w art. 5, 7 i 8, wymaga zatwierdzenia Ministra Spraw Wewnętrznych po porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 10.

Powiatowe związki komunalne otrzymują prawo pobierania dodatków do cen przedmiotów, stanowiących monopol państwowy. Dodatki te ustali się w wysokości jednolitej dla obszarów b. zaboru rosyjskiego na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu, wydanego w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych i Aprowizacji.

Art. 11.

Powiatowe związki komunalne mogą monopolizować sprzedaż niektórych przedmiotów handlu z wyjątkiem przedmiotów, należących do monopolu państwowego lub obłożonych państwowym podatkiem pośrednim.

Uchwały organów samorządnych, orzekające zmonopolizowanie sprzedanego przedmiotu oraz odnośne statuty, ulegają zatwierdzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Handlu i Przemysłu, względnie — o ile monopol dotyczy artykułów pierwszej potrzeby — w porozumieniu z Ministrem Aprowizacji.

Ustanowienie cen sprzedażnych przedmiotów zmonopolizowanych wymaga również zatwierdzenia ministrów, wyżej wymienionych.

Art. 12.

Powiatowe związki komunalne mogą zaciągać pożyczki: 1) długoterminowe na cele produkcyjne lub na pokrycie nadzwyczajnych potrzeb, wywołanych wojną albo wypadkami żywiołowymi, 2) krótkoterminowe na pokrycie czasowego braku gotowizny w kasie oraz na utworzenie kapitału obrotowego dla prowadzenia operacji żywnościowych i monopoli handlowych.

Art. 13.

Szczegółowy projekt pożyczki, określający jej wysokość, cel i formę, środki zabezpieczenia, termin i cały plan amortyzacji, winien być zatwierdzony przez władze nadzorcze.

Art. 14.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 15.

Wykonanie dekretu poleca się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Dan w Warszawie, dn. 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *S. Wojciechowski.*

„Dz. pr." z d. 8/II 1919 r. Nr. 14, poz. 151.

IV.

177.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Komisarzy powiatowych w przedmiocie wyjaśnienia przepisów tymczasowych o organizacji urzędów powiatowych.

W załączeniu przesyła się wszystkim Komisarzom Powiatowym okólnik M. S. W. z tej samej daty i numeru, zawierający „Tymczasowe przepisy o organizacji Urzędów Powiatowych".

Co do niektórych artykułów udzielam następujących wyjaśnień:

Do Art. 3 e.

Komisarz jest zwierzchnikiem służby bezpieczeństwa, t. z., że kieruje wykonywaniem tej służby (wydaje polecenia patrolowania, badania, udzielania asystencji i t. p.). Natomiast nie jest personalnym zwierzchnikiem organów służby bezpieczeństwa publ., podległych swym komendantom.

Referentami, przydzielonymi do władzy powiatowej, a podległymi innym Ministerstwom, są obecnie: lekarz powiatowy (Min. Zdrowia), lekarz weterynaryjny (Min. Roln.), inżynier (Min. Robót Publ.).

Do art. 5.

Praktyczne wykonanie przepisu tego artykułu uskuteczniać należy w sposób, określony w art. 3, lit f., t. j., przez utrzymywanie kontaktu z innymi urzędami i władzami, gdyż tendencja tego artykułu ma na celu informację, a nie podporządkowanie innych władz komisarjatowi powiatowemu.

Treść niniejszego zarządzenia wraz z dołączonym okólnikiem udzielić należy do wiadomości wszystkim Władzom i Urzędom w powiecie z tem nadmienieniem, że dołączony okólnik o tymczasowych przepisach o organizacji władz administracyjnych uzyskał aprobatę Rady Ministrów.

Warszawa, dn. 3 lutego 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Januszewski*

w. r.

178.

Tymczasowe przepisy o organizacji urzędów powiatowych.

Do uchwalenia przez Sejm Ustawodawczy definitywnych zasad organizacji administracji powiatowej zarządza się, co następuje:

TERYTORJALNY PODZIAŁ.

Art. 1.

Dawny podział administracyjny rosyjski na powiaty zostaje tymczasowo utrzymany. Na terytorjum dawnego t. zw. Królestwa Polskiego istnieją zatem następujące powiaty:

Augustowski, Będziński, Bialski, Biłgorajski, Błoński, Brzeziński, Chełmski, Ciechanowski, Częstochowski, Garwoliński, Gostyński, Grójecki, Hrubieszowski, Iłżecki, Janowski, Jędrzejowski, Kaliski, Kalwaryjski, Kielecki, Kolski, Kolneński, Koniński, Konecki, Konstantynowski, Kozienicki, Krasnostawski, Kutnowski, Lipnowski, Lubartowski, Lubelski, Łaski, Łęczycki, Łomżyński, Łowicki, Łódzki, Łukowski, Makowski, Marjampolski, Miechowski, Mińsko-Mazowiecki, Mławski, Nieszawski, Nowo-radomski, Olkuski, Opatowski, Opoczyński, Ostrołęcki, Ostrowski, Pińczowski, Piotrkowski, Płocki, Płoński, Przasnyski, Puławski, Pułtuski, Radomski, Radzymiński, Radzyński, Rawski, Rypiński, Sandomierski, Sejneński, Siedlecki, Sieradzki, Sierpecki, Skierniewicki, Słupecki, Sochaczewski, Sokołowski, Stopnicki, Suwalski, Szczuczyński, Tomaszowski, Turecki, Warszawski, Węgrowski, Wieluński, Władysławowski, Włodawski, Włocławski, Włoszczowski, Wołkowyski, Wysoko-Mazowiecki, Zamojski.

ORGANIZACJA WŁADZ POWIATOWYCH.

Art. 2.

Komisarz ludowy jest naczelnym kierownikiem administracji politycznej w powierzonym mu powiecie.

Art. 3.

Z mocy swojego Urzędu Komisarz ludowy w obrębie powierzonego mu powiatu:

a) reprezentuje centralną władzę państwową;
b) jest kierownikiem urzędu powiatowego i w tym charakterze organem zarządzającym, rozstrzygającym, względnie wnioskującym w sprawach, zarządzanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych;
c) wykonuje nadzór nad samorządem miejskim i wiejskim w granicach, przewidzianych przez ustawy;
d) jest zwierzchnikiem Urzędów gminnych tak w miastach, jak i we wsiach powiatu w poruczonym mu, t. j. administracyjnym zakresie działania;
e) jest zwierzchnikiem powiatowej służby bezpieczeństwa publicznego, oraz podporządkowanych Urzędowi powiatowemu urzędów i instytucji państwowych, a jako taki kontrasygnuje zarządzenia natury ogólnej, wydawane przez referentów, przydzielonych do władzy powiatowej, a podległych innym Ministerstwom;
f) utrzymuje kontakt z Urzędami i władzami, podległemi innym Ministerstwom na terenie powiatu, np. Inspektor Skarbowy, referent Aprowizacyjny, Inspektor Szkolny, Komisarz Ziemski, Inspektor Pracy, Nadleśniczy i t. d. Kierownikom wspomnianych urzędów winien Komisarz Ludowy udzielać na żądanie pomocy i egzekutywy.

Art. 4.

W celu wzajemnego informowania się o potrzebach poszczególnych Urzędów wymienieni urzędnicy kierowniczy lub ich zastępcy zbierają się na zaproszenie Komisarza ludowego na konferencję.

Art. 5.

Zarządzenia natury ogólnej, dotyczące ludności, zamierzone przez władze, podległe innym Ministerstwom, winny być zakomunikowane najpóźniej na 48 godzin przed ich opublikowaniem Komisarzowi ludowemu.

Art. 6.

W stosunku do władz wojskowych danego powiatu obowiązuje Komisarzy ludowych najdalej idące współdziałanie we wszystkiem, czego wymaga armja. Co się tyczy świadczeń na cele wojskowe, jako to: kwaterunki, podwody, aprowizacja, użyt-

kowanie budynków państwowych i t. p., będą wydane osobne instrukcje.

Art. 7.

W stosunku do przydzielonego Urzędowi powiatowemu personelu, Komisarz ludowy:

a) jest przełożonym urzędników i innych funkcjonarjuszów i służby;

b) sprawuje władzę dyscyplinarną nad podwładnym mu personelem etatu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (upomnienie, nagana ustna i pisemna, zawieszenie w urzędowaniu). O zawieszeniu w urzędowaniu należy natychmiast donieść Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i przedłożyć odnośne materjały;

c) udziela urlopów przydzielonemu sobie personelowi etatu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, jakoteż urzędnikom innych Ministerstw, do władzy powiatowej przydzielonym, a to do 14-tu dni w półroczu;

d) przyjmuje pomocniczy personel kancelaryjny (patrz schemat).

Art. 8.

Komisarz ludowy powinien być zawsze na powierzonym mu posterunku, nie wolno mu zatem wydalać się samowolnie z powiatu, i w razie konieczności wyjazdu, lub urlopu winien zasięgnąć pozwolenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

PERSONEL URZĘDU POWIATOWEGO.

Art. 9.

Wszystkich funkcjonarjuszy Urzędu powiatowego (z wyjątkiem pomocniczego personelu kancelaryjnego) mianuje odnośne Ministerstwo.

Na razie ustanawia się następujący schemat Urzędu powiatowego:

1. Komisarz ludowy otrzymuje tytułem wynagrodzenia półrocznie . . .	7200	mk.
2. Zastępca Komis. ludowego otrzymuje tytułem wynagrodzenia półrocznie .	6000	„
3. Referent otrzymuje pobory za pół r.	3150	„
i dod. droż.	1800	„
4. Pom. refer. otrzym. pobory za pół r.	2250	„
i dod. droż.	1560	„
5. Kierown. kanc. otrzym. pob. za pół r.	1800	„
i dod. droż.	1440	„
6. Sekretarz otrzym. pobory za pół roku	1350	„
i dod. droż.	1320	„
7. St. kancel. otrzymuje pobory za pół r.	900	„
i dod. droż.	1200	„
8. 3 pisarzy maszynowych otrz. za pół r.	1500	„
i dod. droż.	600	„
2 woźnych otrzym. pob. za pół roku .	1200	„
i dod. droż.	300	„
4 gońców otrzymuje pob. za pół roku	900	„
i dod. droż.	—	„

Ilość referentów, jakoteż kancelistów i personelu pomocniczego kancelaryjnego może być pomnożoną po zatwierdzeniu odnośnego wniosku Komisarza Ludowego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu.

KONTROLA URZĘDÓW POWIATOWYCH.

Art. 10.

W celu ujednostajnienia działalności administracyjnej Komisarzy Ludowych Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wysyłać będzie do powiatów Inspektorów Administracyjnych. Funkcjonarjuszom tym przysługiwać będzie prawo rewidowania czynności Komisarzy ludowych i udzielania instrukcji.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Stanisław Wojciechowski.*

179.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Komisarzy Rządowych w przedmiocie wydatków personalnych.

Zgodnie z pismem Ministerstwa Skarbu z dnia 17 stycznia r. b. Nr. 2635/19, polecam Panu, ażeby do czasu zaprowadzenia normalnej gospodarki budżetowej, narówni z wydatkami rzeczowemi i płacami sił pomocniczych, wydatki personalne i rzeczowe władz, ściślej z urzędami powiatowemi związanych, opłacać również z otwartych powiatom kredytów pobory personelu fachowego tych władz, jak np. lekarzy powiatowych, referentów aprowizacyjnych, lekarzy weterynarji i t. p.

Powyższe zarządzenie nie dotyczy natomiast urzędów, będących dopiero w stadjum tworzenia się, jak np. milicji ludowej, dla której wyjednywane mają być oddzielne kredyty, lub też luźno z urzędami powiatowemi związanych, a więc władz wojskowych, szkolnych, sądowych, ziemskich, urzędów pośrednictwa pracy i innych, które będą zasilane bezpośrednio przez Centralną Kasę Państwową.

Nadmieniam, że co się tyczy opłat personelu Urzędu Aprowizacyjnego, to Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, po porozumieniu z Ministerstwem Skarbu opłaca na swój rachunek tylko trzech, maksymalnie czterech urzędników (2 starszych kancelistów i 1, ewent. 2 kancelistów, których wynagrodzenie wynosi w Warszawie, Łodzi, Lublinie, Częstochowie i Sosnowcu: starszego kancelisty — 6000 mk. rocznie (2700 mk. pensji i 3300 mk. dodatek drożyźniany), kancelisty — 4800 mk. rocznie (1800 mk. pensji i 3000 mk. dodatek drożyźniany), zaś w pozostałych powiatach — starszy kacelista 5340 mk. rocznie (2700 mk. pensji i 2640 mk. dodatek drożyźniany) i kancelista 4200 mk. rocznie (1800 mk. pensji i 2400 mk. dodatek drożyźniany).

Gdyby w razach wyjątkowych powyższy skład urzędu aprowizacyjnego nie był dostatecznym i wymagał zwiększenia, referent aprowizacyjny winien w tym wypadku wyjednać w Ministerstwie Aprowizacji specjalny kredyt.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Józef Bek.*

Warszawa, dn. 20 lutego 1919 r.

Tłoczono w Drukarni Państwowej, Miodowa Nr. 20. Nr. 4054. 26/II 18.